

Október 2017

Jóhannes Árnason jarn@vma.is Hildur Friðriksdóttir hildurfri@vma.is

Verkefnið InnoVET

VET merkir Vocational Education and Training (starfsnám- og þjálfun).

Verkefnið er Erasmus plus verkefni í flokki samstarfsverkefna (Strategic Partnership) og kallast **InnoVET** eða **Innovative VET Devices in Rural Territories** og númer þess er 2017-1-FR01-KA202-037438.

Verkefninu er stjórnað af MFR í Frakklandi. MFR er kerfi fyrir starfsmenntun og þjálfun í dreifðum byggðum og er stýrt af fjölskyldum nemanna. Í Frakklandi er MFR að sinna um það bil 70.000 nemum á framhaldsskólaaldri og 30.000 fullorðnum nemum.

Aðrir samstarfsaðilar í verkefninu eru:

IFOCAP, samtök sem sjá um að veita bændum og öðrum úr dreifðum byggðum leiðtogaþjálfun til að styrkja þá í samskiptum, stjórnun og öðru sem líklegt er til að leiða til betri vinnu við að leiða dreifðar byggðir og atvinnustarfsemi þar.

Sol et Civilisation sem er nokkurskonar hugveita og ráðgjafabatterí um byggðamál.

MFR á Reunion eyju. Þetta er hluti af MFR í Frakklandi en er sjálfstæður aðili að verkefninu.

OFFA í Belgíu er nýleg stofnun sem vinnur að því að samræma starfsnámskerfi í Valloníu (frönskumælandi hluta Belgíu).

Vivasol frá Litháen eru lítil samtök smáframleiðenda sem selja eigin afurðir t.d. á hefðbundnum torgmarkaði í Vilnius.

GAL Napoca eru samtök óháð sveitarstjórnnum eða öðrum stjórnvöldum í Transylvaníu í Rúmeníu. Þessi samtök fá styrki til að vinna að margvíslegum verkefnum til að styrkja svæðið sem þau starfa á.

VMA – Verkmenntaskólinn á Akureyri sem er eini formlegi skólinn í hópnum.

Verkefnið gengur út á vettvangsathuganir (case studies) og þróun á aðferðum sem hægt er að beita til að finna leiðir til að styrkja svæðin og að skoða sérstaklega þátt starfsmennta- og starfsþjálfunarkerfa í þróun dreifbýlla svæða.

Dreifðar byggðir á mörgum stöðum í Evrópu glíma við svipaða þróun. Ungt fólk leitar eftir námi sem oft passar ekki við þarfir svæðisins, sem dæmi má nefna ósamræmi milli útskrifaðra úr framhaldsskólum og háskólum við þörf á vinnuafli og hæfni til starfa. Margt fólk leitar eftir háskólanámi en hæfileikar sumra væru betur nýttir með starfsmenntun á framhaldsskólastigi með möguleikum á frekara námi og þar með mjög hagnýtri samsetningu á reynslu og námi. Slíkir einstaklingar eru mjög eftirsóttir til starfa hvar sem er og sérstaklega mikilvægir fyrir smærri samfélög.

Inn í þetta kemur munurinn á náms- og starfsvali (möguleikum og tækifærum karla og kvenna) sem stundum kemur fram í því að konurnar fara frekar af svæðinu og til borganna en karlar verða eftir.

Dreifðar byggðir eru oft viðkvæmar fyrir utanaðkomandi áhrifum vegna náttúrulegra aðstæðna, breytinga á tækni og framleiðslu og vegna markaðstengdra aðstæðna þegar hagkvæmni er eini mælikvarðinn sem lagður er á einhverja starfsemi.

Dreifðar byggðir geta færst í hlutverk þeirra sem varðveita eldri atvinnuhætti og hefðir sem getur skapað ímynd eða styrkleika þótt það geti orðið veikleiki svæðisins ef það hindrar þróun í átt til nútíma lífshátta.

Eitt af því sem verkefnið skoðar er það hvort vinna við þróun dreifbýlla svæða gleymir eða skilur eftir einhver af þeim atriðum sem skapa fólki eðlileg lífsskilyrði í nútíma samfélagi.

Dagskrá verkefnisins er um það bil þessi.

Fundur 1 í Brussel 9. - 10. okt 2017

Fundur 2. Námskeið og vettvangsathuganir (case studies) í Figeac í suður / mið Frakklandi 6. - 10. nóvember 2017.

Fundur 3. Fundur og vettvangsathuganir á Akureyri 7. - 9. mars 2018.

Fundur 4. Fundur og vettvangsathuganir í Cluj í Transylvaníu í Rúmeníu seint í maí 2018.

Fundur 5. Fundur og vettvangsathuganir í Slóveníu (óvíst um það) í okt 2018.

Fundur 6 . Fundur og vettvangsathuganir í Litháen seint í febrúar , mars 2019.

Fundur 7. Fundur og vettvangsathuganir í Frakklandi í júní 2019

Fundur 8. Fundur og námskeið í viku á Reunion eyju í júní 2019.

Samstarf á Norður og Austurlandi.

VMA óskar eftir samstarfi og samráði við ýmsa aðila sem vinna að byggðamálum og eflingu dreifðra svæða meðal annars með það að markmiði að skoða hlutverk VMA og starfsmenntakerfisins við eflingu svæðanna. Ennfremur að tengja ýmsa aðila sem sinna byggðamálum og atvinnuuppbyggingu við VMA og aðra sem koma að starfsmenntun.

Samstarfið getur til að byrja með falist í fundum þátttakenda úr VMA með ýmsum aðilum og þáttöku í verkefnisfundum til að fá fram fjölbreytta mynd af Norður og Austurlandi þegar verkefnisfundurinn verður haldinn á Akureyri í mars 2018. Til framtíðar væri æskilegt að skoða það hvernig VMA og önnur starfsmennta- og þjálfunartækifæri koma inn í kynningu á svæðinu og stefnumótun um svæðið.

Eitt af því sem kemur til greina er að einhverjir þeirra aðila sem starfa að og fjalla um dreifðar byggðir taki þátt í einhverjum fundum í verkefninu. Markmiðin með því væru að koma til skila reynslu og þekkingu sem til er á Íslandi og að taka þátt í að horfa á ákveðin svæði með augum sérfræðinga á ákveðnum sviðum.

Allar upplýsingar veita:

Hildur Friðriksdóttir sem starfar á bókasafni VMA og er verkefnisstjóri alþjóðlega samskipta í VMA. hildurfri@vma.is

Jóhannes Árnason sem gegnir starfi áfangastjóra tímabundið og hefur sinnt alþjóðlegu samstarfi í VMA og kennt náttúrufræði. jarn@vma.is